

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vir Apostolicvs seu Vita Et Virtvtes R.P. Alberti
Chanowsky è Societate Iesu in Provincia Boëmiae**

Tanner, Jan

Coloniæ Agrippinæ, 1660

Caput. XIV. Amor erga Societatem Iesv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50633)

rat radices, ut omnium conatus eluderet, putareturque impostherum actum acturus, quisquis eam ad Ecclesiam reducere cogitasset. Ioci ergo gratia ac per ironiam P. Provincialis dixerat Patri Alberto, iret & dominam illam converteret, Sed arrepto ille baculo Collegio egressus est sine ulla mora, & ad Dominam illam novem circiter milliaria distantem, est profectus gratiæ Dei, & auspicijs obedientiæ confusus.

In missionibus suis, si ad obsequia Domini cuiuspiam à Superioribus assignatus fuisset, ei Dominus ut Patri Rectori suo in omnibus obtemperabat.

C A P U T. XIV.

Amor erga Societatem IESU.

VOcationis suæ æstimationem quandam eximiam & sublimem semper prætulit P. Albertus, non tantum in eo, quod regulas, & statuta Societatis IESU accuratissimè servavit omni tempore & occasione, nihilque sit solitus aggredi præter superiorum suorum aspiciam; verum etiam, quod de bona Religionis suæ apud alios

alios propaganda opinione sollicitus, eius institutum non solum Sanctæ vitæ suæ exemplis, verùm & verbis solitus fuerit commendare. Vnde si quem erga Societatem minus bene affectum inaudiisset, dolorem ostendebat, atque ad hominem illum se statim conferebat, & obsequiis suis Apostolicis, veræque Sanctitatis violentiâ primùm in sui, tum in totius nostri ordinis amore pertrahebat; quod & Sufficensi civitati contigit, quæ cum esset Societatis IESU nominis utpote tunc adhuc hæresis Sufficensi veneno admodum infecta, vehementer infensa, ubi Patris Alberti labores, & Sanctitatem experta est, mutatis prorsus animis institutum nostrum magnopere cepit amare, palamque profiteri, se Iesuitas omnino apud se exoptare, quorum mores ac spiritum in Patre Chanovvsky viderent.

Neque minus in eo suum erga Societatem animum declarabat P. Albertus quòd cum non auderet viros Societatis nostræ eo tempore superstites laudare, statim saltem Societatis nostræ & viros, quos ipse in ea adolescens ac deinceps viderat, laudibus efferebat eximiis, asserens, nihil in Societate fuisse nisi Charitatem, Sanctitatem, nemine alteri contradixisse, nullum in

inter eos exortum fuisse unquam odium, cunctos cogitationes omnes unanimiter contulisse in Deum, & Ecclesie emolumenta, & adiumenta, se se tunc primos hæresi in Boemia dominatrici opponendo, pios libros assidue edendo, & pro animabus infatigabiliter desudando: quod tamen specialiter Brunæ se vidisse narrabat, ubi dicebat quosdam Patres sibi miram Sanctitatem spirare visos, quos inter ponebat PP. Olerum & Dignaverum: Tum etiam quempiam P. Scultetum Boëmicum ibi Concionatorem, qui Brunæ fuerit solitus placas, forumque circumire, omnesque ac etiam milites passim ludentes hortari ad pietatem. Nec minus etiam laudabat Sanctitatem P. Martini Stredoninij, quamvis tunc adhuc superstitis. Quin & ut Societatis Sanctitas, nostrique Instituti ratio esset etiam vulgò notior, Vitam S. Franc. sci Xaverij transtulit in linguam Boëmicam eo ipso tempore, quo munus Rectoris Collegij Crumloviensis gessit; quamvis liber ille typis excusus fuisse non videatur.

Quoties verò P. Albertum à morbo decumbere foris contingebat, mittebat pro Religioso Fratre aliquo Coadjutore Clat.
toviam,

roviam, ut eius ægritudine tantisper adesse-
ret, ne ministerio externorum uti coge-
rerur: mox tamen ubi aliquantum conva-
luit, aut saltem, ubi primum vires eas re-
cepit, ut cibum posset ori manu propria
admoveere, remittebat eum ad Collegium,
ne laborum suorum fortè supra vires gra-
vium cogereetur esse focius; nève ullus es-
set idoneus aliquis virtutum Arbiter &
Spectator.

Quamquam si nihil Societati aliud mu-
neris contulisset, nisi tam gloriosam Apo-
stolicorum, atque ad instituti nostri amul-
sim, & S. Patriarchæ Ignatij dictamina,
Sanctique Francisci Xaverij exempla, exa-
ctissimorum morum memoriam, & veri
cuiusdam è Societate IESU in Vineam Domini
operarij ideam; ornamenti certè satis in eâ
cõtulisse satisq; ei præstitisse bonorum jure
merito censeretur: at divinæ Bonitati prop-
ter pium eius erga vocationē suam affectū,
visum est dono quodam maiori Societatem
nostram cumulare. Namque ut supra ex-
posuimus, eius præcipuè apud Deum ac
homines meritis, debet Societas IESU Col-
legij Clatoviensis initia pariter & progres-
sum. Tametsi enim clementissimus Cæsar
Ferdinandus II. Collegium in civi-
tate

tate illa erigi sit assensus, Religiosis tamen
 è Societate nostra ibi collocatis vitæ susten-
 tandæ necessaria propter gravissimas belli-
 cæ illius tempestatis calamitates non sta-
 tim suppeditabantur. Pater ergo Kanovvs-
 ky pro proximia sua, qua ardebat charitate,
 omnem impendit operam, vt nostros ibi-
 dem collocatos aleret; quod & præstitit,
 annis compluribus vitæ necessaria pro il-
 listoro illo Districtu mendicando magnâ
 industria, magnoque labore. Eisdem & de
 supellectili domestica providebat cura
 prorsus paterna, per pias, præsertim quas
 ab hæresi recens extraxerat, nobiles, aut
 opulentiores Virgines ac Matronas. Tan-
 to autem, postquam spem propinquam
 Collegij Clatoviæ constituendi esse intel-
 lexit, gaudio diffuebat, vt nec in sermo-
 nibus publicis id posset dissimulâre: sed
 Clatoviensibus ad publicam in templo ca-
 techesin congregatis quasi solatiû facturus
 aiebat brevi non paucos affore Sacerdotes
 Religiosos è nostra Societate, qui anima-
 bus eorum (quibus D. Decanus unus tot
 curandis non sufficeret) essent omne ob-
 sequium diligenter impensuri. Quod eius
 dictum graviter accepturus Dominus lo-
 ci Decanus cum publica in mensa non sine
 cholera

cholera exprobrasset, cumque Clatovien-
ses publicas plateas lurconis instar obire
solum obiecisset, Pater voce, vultuque
ad summam demissionem composito se se
Dei causa (qui propter nos servi, imo la-
tronis formam assumerat) etiam lurconis
speciem non erubescere modestissime re-
spondit: eoque responso Decanum sibi red-
didit tam placatum, ut eum dicti exem-
plo poenituerit, adeoque in reconciliati a-
nimi signum arreptum schyphum vini Pa-
tri, quasi veniam petiturus, propinarit.

Quamvis autem de Collegio Clatoviae
futuro tantopere exultaret; cum tamen
postea pertinacem advenit recens Catho-
licorum civium Clatoviensium à Societate
aversionem, dicebat se dolore tangi, quòd
cum Admodum R. P. N. Generali res eo-
usque transacta esset: alias enim se se nunc
Inboraturum fuisse, ut Collegium illud Ho-
razio vicij potiùs, quàm Clatoviae erige-
retur. Amabat autem P. Albertus civita-
tem Horaziovicensem templumque eius
præ reliquis: quia in eo ante aram mediã
sub lapide marmoreo, uno cubito supra
pauimentum elevato sepultus est P. V Ven-
ceslaus Ssvihovvsky Societatis Iesu pro-
fessus Sacerdos ex Illustrissima Liberosum
Baronum

Baronum Svvihovvsky de Risenberg pro-
 lapia, qui stemma suum ad Principum
 Regum Boemiæ sanguinem referunt. Fer-
 tur enim hic Pater, pro ut memoria eius
 inter primarios è Societate nostra viros
 est añotata, magnæ fuisse submissionis, mo-
 ribusque suavissimis, Orator Christianus
 populo pergratus, & otij tantus osor, ut
 medijs etiam in morbis aures poenitenti-
 bus liberar daret, aliave obiret munia So-
 cietatis. Missus ad duos Fratres suos Ba-
 rones plusquam fraterno inter se dissiden-
 tes inter se reconciliandos, alterumque
 eorum Horazdovvicij nondum Topar-
 cham Catholicum Catholicis aggregan-
 dum, alterum siquidem iam pridem ipse
 Ecclesiæ restituerat; Horazdovvicij in mor-
 bum delapsus, ibidem obiit precatus prius
 cum lachrymis, ut Fratres in gratiam re-
 dirent. Hunc virum etiam P. Albertus in
 suis manuscriptis vocat *Piissimum Patrem*:
 vt propterea nullibi prope frequētius diu-
 tiusque fuerit morari P. Chanovvskus so-
 litus; quam Horazdiovicij, causamque hu-
 ius commorationis petentibus attulerit,
 quòd apud Patris illius sepulchrum, verum
 à Deo Societatis Spiritum, quali olim ille
 exornatus fuerat, postulare consuevisset.